



**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy
(druk nr 606)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Zasadniczym celem ustawy, w świetle uzasadnienia, jest złagodzenie wymogów związanych z obowiązkiem wyznaczania pracowników do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników, wynikającym z art. 209¹ § 1 pkt 2 Kodeksu pracy.

W aktualnie obowiązującym stanie prawnym wykonywanie zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników przez wyznaczonego pracownika odbywa się zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej. Przepis art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej stanowi, że czynności ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, co oznacza, że wyznaczony pracownik powinien mieć ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej, posiadać tytuł zawodowy technika pożarnictwa lub uzyskać uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu technika pożarnictwa (art. 4 ust. 2b ustawy o ochronie przeciwpożarowej). W opinii wnioskodawców obowiązek ponoszenia przez pracodawców dodatkowych kosztów szkolenia pracowników wyznaczonych do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników stanowi "nadmierne obciążenie". Nowela rezygnuje zatem z odesłania do przepisów o ochronie przeciwpożarowej w przepisie art. 209¹ § 1 Kodeksu pracy określającym zadania, które pracodawca powierza wyznaczonemu pracownikowi. W ocenie wnioskodawców wystarczającym wymogiem w przypadku pracowników wyznaczonych do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji jest odbycie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W pozostałym zakresie nowelizacja dostosowuje terminologię ustawy do brzmienia przepisów Dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzania środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy, zastępując terminy "ochrona przeciwpożarowa" oraz "gaszenie pożarów" określeniem "zwalczanie pożarów".

Ustawa nowelizująca wprowadza ponadto wyjątek od zasady określonej w art. 209¹ § 1 pkt 2 Kodeksu pracy, zgodnie z którą pracodawca jest obowiązany wyznaczyć pracowników do udzielania pierwszej pomocy oraz wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników. Zgodnie z dodawanym do art. 209¹ § 4 pracodawca będzie mógł wykonywać wymienione wyżej działania samodzielnie w przypadku, gdy zatrudnia wyłącznie osoby młodociane lub niepełnosprawne.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Przedmiotowa ustawa została uchwalona przez Sejm na 41. posiedzeniu w dniu 7 maja 2009 r. w oparciu o trzy projekty poselskie (druki sejmowe nr 1670, 1671 i 1748) oraz projekt przedłożony przez Komisję Nadzwyczajną "Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji (druk sejmowy nr 1672). Wymienione projekty stanowiły przedmiot prac sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Na etapie drugiego czytania zgłoszone zostały dwie poprawki o charakterze merytorycznym (druk sejmowy nr 1849-A). Pierwsza z nich, która uzyskała poparcie Izby, umożliwiała samodzielne wykonywanie czynności pierwszej pomocy oraz działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników pracodawcy zatrudniającemu wyłącznie pracowników młodocianych lub niepełnosprawnych. Zmiana ta uznana została za "dopuszczalną" w opinii wyrażonej przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej z tym, że wymagany przez Dyrektywę Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzania środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy poziom ochrony "może zostać uzyskany jedynie w przypadku, gdy pracodawca jest także osobiście zaangażowany w pracę na terenie zakładu analogicznie do pracowników, tak, iż można zakładać ze znacznym prawdopodobieństwem, że w razie zajścia okoliczności wymagających podjęcie działań w zakresie udzielania pierwszej pomocy lub w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji, pracodawca będzie mógł je podjąć".

Druga poprawka miała na celu zapewnienie możliwości samodzielnego wykonywania czynności pierwszej pomocy oraz działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników pracodawcy zatrudniającemu mniej niż 20 pracowników. Poprawka

ta została negatywnie zaopiniowana przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej jako niezgodna z art. 8 Dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzania środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Iwona Kozera

Młodszy legislator